

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII

PROGRAME ȘCOLARE

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

CLASELE A V-A - A VIII-A

Aprobată prin ordin al ministrului

Nr. 5097/09.09.2009

București, 2009

NOTĂ DE PREZENTARE

Actualele programe școlare au fost elaborate din perspectiva trecerii de la modelul de proiectare curriculară centrat pe obiective – elaborat și implementat în sistemul românesc de învățământ la mijlocul anilor '90 – la modelul centrat pe competențe. Adoptarea noului model de proiectare curriculară este determinată, pe de o parte, de nevoia de a realiza actualizarea formatului și unitatea concepției programelor școlare la nivelul ciclurilor de învățământ gimnazial și liceal. Pe de altă parte, acest demers asigură racordarea la dezvoltările curriculare actuale, centrate pe rezultate explicite și evaluabile ale învățării.

Prezentul document conține Programele școlare de **Religie – Cultul Ortodox** și se adresează profesorilor care predau această disciplină la clasele a V-a – a VIII-a.

Pornind de la importanța competențelor pentru viața activă într-o societate a cunoașterii specifică secolului XXI, prezentul document prezintă programele școlare de **Religie – Cultul Ortodox** pentru clasele a V-a – a VIII-a pe baza modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe, care vizează înzestrarea elevului cu un ansamblu structurat de competențe de tip funcțional.

Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC) conturează, pentru absolvenții învățământului obligatoriu, un „profil de formare european” structurat pe opt domenii de competențe-cheie: Competențe sociale și civice, Comunicare în limba maternă, Comunicare în limbi străine, Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii, Competența digitală, A învăța să înveți, Spirit de inițiativă și antreprenoriat, Sensibilizare și exprimare culturală. Competențele sunt definite ca ansambluri de cunoștințe, deprinderi și atitudini care urmează să fie formate până la finele școlarității obligatorii, de care are nevoie fiecare tânăr pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru cetățenia activă, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii. Structurarea acestor competențe-cheie se realizează la intersecția mai multor paradigme educaționale și vizează atât unele domenii „academice”, cât și aspecte inter- și transdisciplinare, metacognitive, realizabile prin efortul mai multor arii curriculare.

Contribuția disciplinei **Religie – Cultul Ortodox** la formarea și dezvoltarea competențelor-cheie europene este nuanțată și diversificată, incluzând atât contribuția directă, prin susținerea formării și dezvoltării anumitor competențe-cheie, cât și contribuția indirectă/sensibilizarea cu privire la alte competențe-cheie. Disciplina **Religie – Cultul Ortodox** contribuie îndeosebi în ceea ce privește următoarele domenii de competențe-cheie:

- Competențe sociale și civice
- Sensibilizare și exprimare culturală
- Comunicare în limba maternă
- A învăța să înveți

Elaborarea programelor de **Religie – Cultul Ortodox** s-a realizat având în vedere următoarele aspecte:

- utilizarea modelului de proiectare curriculară centrată pe competențe, model care permite asigurarea continuității și progresiei de la o clasă la alta, dar și continuitatea cu programele de Religie pentru ciclul primar și cele pentru liceu;
- asigurarea calității educației și compatibilizarea curriculumului național cu cel european, cu standardele europene prin formarea domeniilor de competențe-cheie, îndeosebi a competențelor culturale, de comunicare, interpersonală și civice, indispensabile vieții active într-o societate a cunoașterii specifică secolului XXI;
- asigurarea coerenței la nivelul ariei curriculare *Om și societate*, prin corelarea cu schimbările intervenite la nivelul celorlalte programe școlare;
- recomandarea unor valori și atitudini care să completeze dimensiunea cognitivă a învățării cu cea morală, din perspectiva finalităților educației, dar și a disciplinei *Religie*;
- includerea unor sugestii metodologice care să orienteze spre modalități didactice concrete de utilizare a curriculumului în proiectarea și realizarea activităților de predare-învățare-evaluare;
- contribuția Religiei la finalitățile sistemului de învățământ din România;
- contribuția Religiei la formarea competențelor cheie europene;

- identificarea acelor competențe care pot fi evaluate în perioada finalizării învățământului obligatoriu;
- identificarea unui număr relevant de situații în care este cerută demonstrarea fiecărei competențe;
- selectarea unui anumit decupaj de conținut organizat în jurul unor domenii relevante pentru elev și reprezentative din perspectiva credinței și a cerințelor societății contemporane;
- contribuția competențelor cheie din aria curriculară *Om și societate* la profilul de formare al absolventului învățământului obligatoriu, în mod deosebit la competențe care vizează: comunicarea, participarea la rezolvarea problemelor comunității, învățarea eficientă.

Disciplina Religie are un rol deosebit de important în formarea personalității elevilor, în formarea unor deprinderi și abilități necesare pentru a le asigura accesul la învățarea pe toată durata vieții și integrarea activă într-o societate bazată pe cunoaștere.

Scopul studierii Religiei este acela de a forma personalități în concordanță cu valorile creștine, prin integrarea cunoștințelor religioase în structurarea de atitudini moral-creștine și prin aplicarea învățăturii de credință în viața proprie și a comunității.

Prin cunoștințele, atitudinile și valorile promovate, disciplina **Religie — Cultul Ortodox** contribuie la formarea competențelor cheie stabilite la nivelul Comisiei Europene, cu precădere la formarea celor care vizează domeniile: a învăța să înveți, competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice și „sensibilitate la cultură”.

Disciplina **Religie — Cultul Ortodox** face parte din aria curriculară ”Om și societate” și i se alocă o oră/săptămână în trunchiul comun pentru toate nivelurile de învățământ.

Programa școlară de **Religie — Cultul Ortodox** este structurată pe următoarele componente:

- nota de prezentare;
- competențe generale;
- valori și atitudini;
- competențe specifice și conținuturi;
- conținuturi ale învățării;
- sugestii metodologice.

Competențele generale se definesc pe obiect de studiu și se formează pe durata învățământului gimnazial. Ele au un grad ridicat de generalitate și complexitate și au rolul de a orienta demersul didactic către achizițiile finale dobândite de elev prin învățare. Pentru fiecare an de studiu, programa propune **competențe specifice**, deduse din competențele generale; ele reprezintă achiziții-cheie ale învățării.

Conținuturile sunt organizate tematic și au grade diferite de complexitate. Profesorii vor acorda fiecărei teme, numărul de ore pe care îl consideră necesar, astfel încât să trateze în mod adecvat toate acele probleme, pe care le au în vedere în construirea lecțiilor. Un conținut poate fi tratat în una sau mai multe lecții, conform deciziei profesorului. Ordinea temelor poate fi schimbată în funcție de nevoile concrete ale activității didactice, în măsura în care nu se modifică sensul programei.

În actuala prezentare, programa de **Religie — Cultul Ortodox**, apare ca un instrument util de lucru nu numai pentru profesorii care predau această disciplină, dar și pentru colegii lor din aria curriculară *Om și societate* care intră astfel în contact cu realități mai puțin abordate și interesante prin încărcătura lor culturală.

Pornind de la ideea că un demers de proiectare curriculară trebuie să acorde conceptului de competență semnificația unui „organizator” în relație cu care sunt stabilite finalitățile învățării, sunt selectate conținuturile specifice și sunt organizate strategiile de predare-învățare-evaluare, actuala programă școlară a urmărit valorizarea cadrului european al competențelor-cheie la următoarele niveluri: formularea competențelor generale și selectarea seturilor de valori și atitudini; organizarea elementelor de conținut și corelarea acestora cu competențele specifice; elaborarea sugestiilor metodologice.

Programa este în așa fel concepută încât să încurajeze creativitatea didactică și adecvarea demersurilor didactice la particularitățile elevilor.

Profesorii și autorii de manuale își pot concentra atenția în mod diferit asupra activităților de învățare și asupra practicilor didactice.

COMPETENȚE GENERALE

1. Cunoașterea și iubirea lui Dumnezeu ca fundament al desăvârșirii și mântuirii omului
2. Utilizarea adecvată a limbajului din sfera valorilor religioase în diferite contexte de comunicare
3. Manifestarea valorilor și a cunoștințelor religioase în propriile atitudini și comportamente
4. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice, în cadrul diferitelor grupuri
5. Aplicarea învățăturii de credință în viața personală și a comunității

VALORI ȘI ATITUDINI

- Conștientizarea rolului învățăturilor Bisericii în viața personală și a comunității
- Dezvoltarea respectului față de cele sfinte
- Asumarea propriei identități religioase
- Responsabilitate în exercitarea drepturilor și a obligațiilor care decurg din apartenența la diferite identități (confesiune, națiune, comunitate, profesie, cultură etc.)
- Respect și înțelegere față de semenii de alte credințe și convingeri
- Manifestare a respectului pentru ceilalți
- Interesul pentru aprofundarea cunoștințelor religioase în vederea permanentei deveniri spirituale
- Asumarea toleranței etnice, religioase și culturale

CLASA A V -A
COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

C.G. 1. Cunoașterea și iubirea lui Dumnezeu ca fundament al mântuirii și desăvârșirii omului

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 Explicarea rolului și a importanței Sfințelor Taine pentru mântuirea și desăvârșirea creștinilor	- Sfintele Taine: Botezul, Mirungerea, Spovedania, Împărtășania
1.2 Identificarea, în pildele studiate, a modalităților de relaționare cu Dumnezeu	- Dragostea față de aproapele - <i>Pilda Samarineanului milostiv</i> - Faptă și răsplată - <i>Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr</i> - Rugăciunea curată - <i>Pilda vameșului și fariseului</i> - Să fim prevăzători - <i>Pilda celor zece fecioare</i>

C.G. 2. Utilizarea adecvată a limbajului din sfera valorilor religioase în diferite contexte de comunicare

Competențe specifice	Conținuturi
2.1 Integrarea corectă a termenilor religioși, specifici temelor studiate, în diferite contexte de comunicare	- Sfintele Taine: Botezul, Mirungerea, Spovedania, Împărtășania - Dragostea față de aproapele - <i>Pilda Samarineanului milostiv</i>
2.2 Comunicarea clară și corectă a conținutului și mesajului moral-religios din textele studiate	- Faptă și răsplată - <i>Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr</i> - Rugăciunea curată - <i>Pilda vameșului și fariseului</i> - Să fim prevăzători - <i>Pilda celor zece fecioare</i> - Întemeierea Bisericii Creștine. Răspândirea creștinismului - Răspândirea creștinismului pe teritoriul țării noastre. Sfântul Apostol Andrei

C.G. 3. Manifestarea valorilor și a cunoștințelor religioase în propriile atitudini și comportamente

Competențe specifice	Conținuturi
3.1 Cunoașterea învățăturilor de credință referitoare la Sfintele Taine	- Sfintele Taine: Botezul, Mirungerea, Spovedania, Împărtășania
3.2 Identificarea învățăturilor morale care se desprind din pildele Mântuitorului	- Dragostea față de aproapele - <i>Pilda Samarineanului milostiv</i> - Faptă și răsplată - <i>Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr</i> - Rugăciunea curată - <i>Pilda vameșului și fariseului</i> - Să fim prevăzători - <i>Pilda celor zece fecioare</i>
3.3 Explicarea semnificației și a importanței sărbătorilor creștine pentru credincioși	- Despre sărbători - împărțirea și importanța lor - Duminica - sărbătoare săptămânală a creștinilor - Sărbătorile împăratești
3.4 Prezentarea principalelor evenimente din istoria Bisericii primare	- Întemeierea Bisericii Creștine. Răspândirea creștinismului - Răspândirea creștinismului pe teritoriul țării noastre. Sfântul Apostol Andrei

Competențe specifice	Conținuturi
3.5 Identificarea și selectarea informației relevante pentru o temă dată, pe paginile web recomandate de profesorul de religie	<ul style="list-style-type: none"> - Sfintele Taine: Botezul, Mirungerea, Spovedania, Împărtașania - Dragostea față de aproapele - Pilda Samarineanului milostiv - Faptă și răsplată - Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr - Rugăciunea curată - Pilda vameșului și fariseului - Să fim prevăzători - Pilda celor zece fecioare - Sărbătorile împărătești - Întemeierea Bisericii Creștine. Răspândirea creștinismului - Răspândirea creștinismului pe teritoriul țării noastre. Sfântul Apostol Andrei - Natura - darul lui Dumnezeu pentru oameni

C.G. 4. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice în cadrul diferitelor grupuri

Competențe specifice	Conținuturi
4.1 Integrarea în comportamentul cotidian, a învățăturilor morale cuprinse în pildele Mântuitorului	<ul style="list-style-type: none"> - Dragostea față de aproapele - Pilda Samarineanului milostiv - Faptă și răsplată - Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr - Rugăciunea curată - Pilda vameșului și fariseului - Să fim prevăzători - Pilda celor zece fecioare
4.2 Aplicarea învățăturilor creștine cu privire la relațiile dintre semeni și cu natura înconjurătoare	<ul style="list-style-type: none"> - Creștinul acasă și în biserică - Creștinul în școală și în societate - Natura - darul lui Dumnezeu pentru oameni
4.3 Respectarea tradițiilor creștine referitoare la participarea credincioșilor la sfintele sărbători	<ul style="list-style-type: none"> - Despre sărbători - împărțirea și importanța lor - Duminica - sărbătoare săptămânală a creștinilor - Sărbătorile împărătești

C.G. 5. Aplicarea învățăturii de credință în viața personală și a comunității

Competențe specifice	Conținuturi
5.1 Aplicarea modelului de comportament al Samarineanului milostiv în relațiile cu persoanele de alte credințe și convingeri	<ul style="list-style-type: none"> - Dragostea față de aproapele - Pilda Samarineanului milostiv - Creștinul acasă și în biserică - Creștinul în școală și în societate
5.2 Manifestarea respectului față de toți semenii, atât în comunicarea directă, cât și în spațiul virtual	<ul style="list-style-type: none"> - Creștinul acasă și în biserică - Creștinul în școală și în societate

UNITĂȚI DE CONȚINUT

I. Credința creștină

1. Sfintele Taine. Botezul
2. Sfânta Taină a Mirungerii
3. Sfânta Taină a Spovedaniei
4. Sfânta Taină a Împărtășaniei

II. Mântuitorul Hristos – Învățătorul desăvârșit

1. Dragostea față de aproapele - Pilda Samaritanului milostiv
2. Faptă și răsplată - Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr
3. Rugăciunea curată - Pilda vameșului și fariseului
4. Să fim prevăzători - Pilda celor zece fecioare

III. Sfințirea timpului

1. Despre sărbători - împărțirea și importanța lor
2. Duminica - sărbătoare săptămânală a creștinilor
3. Sărbătorile împărătești

IV. Biserica în primele veacuri creștine

1. Întemeierea Bisericii Creștine. Răspândirea creștinismului
2. Răspândirea creștinismului pe teritoriul țării noastre. Sfântul Apostol Andrei

V. Spiritualitate și viață creștină

1. Creștinul acasă și în biserică
2. Creștinul în școală și în societate
3. Natura - darul lui Dumnezeu pentru oameni

Ore la dispoziția profesorului pentru marile sărbători creștine:

1. Nașterea Domnului
 2. Învierea Domnului
- (colinde, scenete, serbări religioase, lecturi moral-religioase, audiții muzicale)

CLASA A VI – A
COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

C.G.1. Cunoașterea și iubirea lui Dumnezeu ca fundament al mântuirii și desăvârșirii omului

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 Explicarea importanței Tainelor Preoția, Cununia și Maslul în viața creștină	- Sfânta Taină a Cununiei - Sfânta Taină a Preoției - Taina Sfântului Maslu
1.2 Recunoașterea, în minunile Mântuitorului, a dumnezeirii Acestuia și a dragostei Sale față de oameni	- Hristos binecuvintează familia - Minunea din Cana Galileii - Răsplata credinței și a ascultării – Pescuirea minunată - Binefacere și recunoștință – Vindecarea celor zece leproși - Stăruința în rugăciune – Femeia canaaneancă

C.G.2. Utilizarea adecvată a limbajului din sfera valorilor religioase în diferite contexte de comunicare

Competențe specifice	Conținuturi
2.1 Comentarea prin cuvinte proprii a unor texte din Sfânta Scriptură	- Rugăciunea Domnească. Cele șapte cereri - Sfânta Taină a Cununiei - Sfânta Taină a Preoției - Taina Sfântului Maslu
2.2. Formularea de opinii personale în aprecierea unor evenimente cu conținut religios - moral	- Martiriul primilor creștini - Martiri creștini în Dacia, în sec. III – IV - Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena - Curajul mărturisirii: Sf. Ioan Botezătorul - Credință și jertfă: Sfântul Mare Mucenic Gheorghe

C.G.3. Manifestarea valorilor și a cunoștințelor religioase în propriile atitudini și comportamente

Competențe specifice	Conținuturi
3.1 Analizarea mesajului moral-religios din minunile Mântuitorului	- Hristos binecuvintează familia - Minunea din Cana Galileii - Răsplata credinței și a ascultării – Pescuirea minunată - Binefacere și recunoștință – Vindecarea celor zece leproși - Stăruința în rugăciune – Femeia canaaneancă
3.2 Explicarea contribuției sfinților martiri și a Sfinților Împărați Constantin și Elena la dezvoltarea Bisericii Creștine	- Martiriul primilor creștini - Martiri creștini în Dacia, în sec. III – IV - Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena - Curajul mărturisirii: Sf. Ioan Botezătorul - Credință și jertfă: Sfântul Mare Mucenic Gheorghe - Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir
3.3 Prezentarea modului de pregătire a credincioșilor pentru trăirea sărbătorilor creștine	- Postul în viața noastră - Maica Domnului - Sărbătorile în cinstea sfinților
3.4 Identificarea și selectarea informației relevante pentru o temă dată pe paginile web recomandate de profesor	- Maica Domnului - Martiriul primilor creștini - Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena

C.G.4. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice în cadrul diferitelor grupuri

Competențe specifice	Conținuturi
4.2 Identificarea mesajului unor texte din Sfânta Scriptură	<ul style="list-style-type: none">- Rugăciunea Domnească. Cele șapte cereri- Hristos binecuvintează familia - Minunea din Cana Galileii- Răsplata credinței și a ascultării – Pescuirea minunată- Binefacere și recunoștință – Vindecarea celor zece leproși- Stăruința în rugăciune – Femeia canaaneancă
4.3 Explicarea importanței modelelor spirituale din Istoria Bisericii în formarea caracterului moral-religios	<ul style="list-style-type: none">- Maica Domnului- Martiri creștini în Dacia, în sec. III – IV- Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena- Curajul mărturisirii: Sf. Ioan Botezătorul- Credință și jertfă: Sfântul Mare Mucenic Gheorghe- Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir

C.G.5. Aplicarea învățaturii de credință în viața personală și a comunității

Competențe specifice	Conținuturi
5.1 Manifestarea atitudinii de respect față de persoanele discriminate din diferite motive	<ul style="list-style-type: none">- Stăruința în rugăciune – Femeia canaaneancă- Binefacere și recunoștință – Vindecarea celor zece leproși

CONȚINUTURI

I. Credința creștină

1. Rugăciunea Domnească. Cele șapte cereri
2. Sfânta Taină a Cununiei
3. Sfânta Taină a Preoției
4. Taina Sfântului Maslu

II. Iisus Hristos – Mântuitorul lumii

1. Hristos binecuvintează familia - Minunea din Cana Galileii
2. Răsplata credinței și a ascultării – Pescuirea minunată
3. Binefacere și recunoștință – Vindecarea celor zece leproși
4. Stăruința în rugăciune – Femeia canaaneancă

III. Sfințirea timpului

1. Postul în viața noastră
2. Maica Domnului
3. Sărbătorile în cinstea sfinților

IV. Biserica în primele veacuri creștine

1. Martiriul primilor creștini
2. Martiri creștini în Dacia, în sec. III – IV
3. Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena

V. Spiritualitate și viață creștină

1. Curajul mărturisirii: Sf. Ioan Botezătorul
2. Credință și jertfă: Sfântul Mare Mucenic Gheorghe
3. Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir

Ore la dispoziția profesorului pentru marile sărbători creștine:

1. Nașterea Domnului
2. Învierea Domnului

(colinde, scenete, serbări religioase, lecturi moral-religioase, audiții muzicale)

CLASA A VII-A
COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

C.G.1. Cunoașterea și iubirea lui Dumnezeu ca fundament al mântuirii și desăvârșirii omului

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 Argumentarea faptului că Dumnezeu este Creator și Proniator al lumii	- Crearea lumii - Purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de lume
1.2 Recunoașterea iubirii lui Dumnezeu pentru oameni în minunile și învățăturile Sale	- Hristos, Lumina lumii: Vindecarea orbului din naștere - Atotputernicia lui Dumnezeu – Învierea lui Lazăr - Căință și iertare – Pilda fiului risipitor - Bogăția darurilor lui Dumnezeu – Pilda talanților - Legea cea nouă – Fericirile

C.G.2. Utilizarea adecvată a limbajului din sfera valorilor religioase în diferite contexte de comunicare

Competențe specifice	Conținuturi
2.1 Utilizarea corectă a termenilor religioși învățați în contexte lingvistice noi	- Dumnezeu se descoperă oamenilor. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție - Sfânta Liturghie – întâlnirea cu Hristos - Legea cea nouă – Fericirile
2.2 Elaborarea de scurte texte	- Dumnezeu se descoperă oamenilor. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție

C.G.3. Manifestarea valorilor și a cunoștințelor religioase în propriile atitudini și comportamente

Competențe specifice	Conținuturi
3.1 Prezentarea structurii și a importanței Sfintei Scripturi și a Sfintei Tradiții	- Dumnezeu se descoperă oamenilor. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție - Crearea lumii - Purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de lume
3.2 Explicarea rolului și a importanței participării conștiente și active a credincioșilor la rugăciunile Bisericii	- Rugăciunea în viața creștinului - Sfânta Liturghie – întâlnirea cu Hristos

C.G.4. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice în cadrul diferitelor grupuri

Competențe specifice	Conținuturi
4.1 Explicarea modului de aplicare în viața personală a învățăturilor cuprinse în <i>Fericiri</i>	- Legea cea nouă – Fericirile
4.2 Argumentarea importanței participării active la viața comunității	- Faptele bune – roade ale virtuților - Faptele rele – încălcări ale voinței lui Dumnezeu - Iubirea prin fapte: ajutorarea celor aflați în suferință - Sfinții Trei Ierarhi – modele ale iubirii față de semenii

C.G.5 Aplicarea învățăturii de credință în viața personală și a comunității

Competențe specifice	Conținuturi
5.1 Participarea activă la acțiuni civice alături de persoane care au alte credințe sau convingeri religioase	- Faptele bune – roade ale virtuților - Faptele rele – încălcări ale voinței lui Dumnezeu - Iubirea prin fapte: ajutorarea celor aflați în suferință - Sfinții Trei Ierarhi – modele ale iubirii față de semenii

CONȚINUTURI

I. Credința creștină

1. Dumnezeu se descoperă oamenilor. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție
2. Crearea lumii
3. Purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de lume

II. Iisus Hristos – Învățător și Mântuitor

1. Puterea credinței și a prieteniei - Vindecarea slăbănogului din Capernaum
2. Hristos, Lumina lumii: Vindecarea orbului din naștere
3. Atotputernicia lui Dumnezeu – Învierea lui Lazăr
4. Căință și iertare – Pilda fiului risipitor
5. Bogăția darurilor lui Dumnezeu – Pilda talanților

III. Exprimarea învățăturii creștine

1. Rugăciunea în viața creștinului
2. Sfânta Liturghie – întâlnirea cu Hristos

IV. Trăirea învățăturii creștine

1. Legea cea nouă – Fericirile
2. Faptele bune – roade ale virtuților
3. Faptele rele – încălcări ale voii lui Dumnezeu

V. Spiritualitate și viață creștină

1. Iubirea prin fapte: ajutorarea celor aflați în suferință
2. Sfinții Trei Ierarhi – modele ale iubirii față de semenii

Ore la dispoziția profesorului pentru marile sărbători creștine:

1. Nașterea Domnului
2. Învierea Domnului

(colinde, scenete, serbări religioase, lecturi moral-religioase, audiții muzicale)

CLASA A VIII – A

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

C.G.1. Cunoașterea și iubirea lui Dumnezeu ca fundament al mântuirii și desăvârșirii omului

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 Cunoașterea învățăturilor de credință ale Bisericii Ortodoxe, cuprinse în <i>Crez</i>	- Crezul – sinteza învățăturii de credință - Învățătura despre Sfânta Treime în Crez - Comuniunea oamenilor cu Dumnezeu în Biserică - Credința în înviere și viața veșnică
1.2 Argumentarea importanței iubirii de Dumnezeu și de aproapele pentru dobândirea mântuirii	- Pilda viței și a mlădiței – viața în Hristos - Răbdare și încredere în Dumnezeu – Dreptul Iov - Iubirea față de Dumnezeu și de aproapele – legea desăvârșită a Noului Testament - Imnul dragostei creștine (I Corinteni 13)

C.G.2. Utilizarea adecvată a limbajului din sfera valorilor religioase în diferite contexte de comunicare

Competențe specifice	Conținuturi
2.1 Utilizarea în diferite contexte a expresiilor și a noțiunilor religioase nou învățate, realizând corelații interdisciplinare (istorie, literatură, muzică, geografie, artă)	- Biserica, locaș de închinare - Icoana – fereastră spre cer - Cântarea religioasă – formă de rugăciune - Călătorind cu Dumnezeu – pelerinajul la biserici și mănăstiri

C.G.3 . Manifestarea valorilor și a cunoștințelor religioase în propriile atitudini și comportamente

Competențe specifice	Conținuturi
3.1 Prezentarea formelor de artă religioasă existente în Biserica Ortodoxă	- Biserica, locaș de închinare - Icoana – fereastră spre cer - Cântarea religioasă – formă de rugăciune
3.2 Explicarea importanței întemeierii mitropoliilor și a Patriarhiei Române pentru păstrarea ființei și unității naționale	- Semnificația întemeierii mitropoliilor românești - Întemeierea Patriarhiei Române - Organizarea actuală a Bisericii Ortodoxe Române
3.3 Explicarea mesajului pildelor Mântuitorului	- Pilda viței și a mlădiței – viața în Hristos - Pilda semănătorului – primire și împlinire a cuvântului lui Dumnezeu - Pilda neghinei – îndelunga răbdare și dreptatea lui Dumnezeu

C.G.4. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice în cadrul diferitelor grupuri

Competențe specifice	Conținuturi
4.1 Argumentarea importanței conlucrării omului cu Dumnezeu în vederea mântuirii	- Pilda viței și a mlădiței – viața în Hristos - Pilda semănătorului – primire și împlinire a cuvântului lui Dumnezeu - Pilda neghinei – îndelunga răbdare și dreptatea lui Dumnezeu
4.2 Exprimarea atitudinilor moral-creștine în diferite împrejurări ale vieții	- Călătorind cu Dumnezeu - pelerinajul la biserici și mănăstiri - Răbdare și încredere în Dumnezeu – Dreptul Iov - Iubirea față de Dumnezeu și de aproapele – legea desăvârșită a Noului Testament (Marcu 12, 30-31; Ioan 13, 34; Matei 7,12) - Imnul dragostei creștine (I Corinteni 13)

C.G.5. Aplicarea învățării de credință în viața personală și a comunității

Competențe specifice	Conținuturi
5.1 Aplicarea învățării creștine referitoare la iubirea de aproapele în relațiile cu persoane aparținând altor culturi, credințe sau convingeri	- Iubirea față de Dumnezeu și de aproapele – legea desăvârșită a Noului Testament (Marcu 12, 30-31; Ioan 13, 34; Matei 7,12) - Imnul dragostei creștine (I Corinteni 13)

CONȚINUTURI

I. Credința creștină

1. Crezul – sinteza învățării de credință
2. Învățătura despre Sfânta Treime în Crez
3. Comuniunea oamenilor cu Dumnezeu în Biserică
4. Credința în înviere și viața veșnică

II. Trăirea învățării creștine

1. Pilda viței și a mlădiței – viața în Hristos
2. Pilda semănătorului – primire și împlinire a cuvântului lui Dumnezeu
3. Pilda neghinei – îndelunga răbdare și dreptatea lui Dumnezeu

III. Exprimarea învățării creștine

1. Biserica, locaș de închinare
2. Icoana – fereastră spre cer
3. Cântarea religioasă – formă de rugăciune
4. Călătorind cu Dumnezeu - pelerinajul la biserici și mănăstiri

IV. Sfânta Scriptură – izvor de înțelepciune și iubire

1. Răbdare și încredere în Dumnezeu – Dreptul Iov
2. Iubirea față de Dumnezeu și de aproapele – legea desăvârșită a Noului Testament (Marcu 12, 30-31; Ioan 13, 34; Matei 7,12)
3. Imnul dragostei creștine (I Corinteni 13)

V. Organizarea Bisericii Ortodoxe Române

1. Semnificația întemeierii mitropoliilor românești
2. Întemeierea Patriarhiei Române
3. Organizarea actuală a Bisericii Ortodoxe Române

Ore la dispoziția profesorului pentru marile sărbători creștine:

1. Nașterea Domnului
 2. Învierea Domnului
- (colinde, scenete, serbări religioase, lecturi moral-religioase, audiții muzicale)

SUGESTII METODOLOGICE

Modul în care este concepută programa răspunde unei duble exigențe: de a fi un punct de plecare comun pentru toți profesorii și, pe de altă parte, de a-i incita în interpretarea și adecvarea acesteia la condițiile specifice în care își desfășoară activitatea.

În vederea valorizării competențelor cheie și a asigurării transferabilității la nivelul activității educaționale, se recomandă ca **strategiile didactice** utilizate în predarea disciplinei *Religie – Cultul Ortodox* să pună accent pe: construcția progresivă a cunoașterii; flexibilitatea abordărilor și parcursul diferențiat; coerență și abordări inter- și transdisciplinare.

Actuala programă școlară valorifică exemplele de activități de învățare din programele anterioare (elaborate după modelul centrat pe obiective), oferind astfel cadrelor didactice un sprijin concret în elaborarea strategiilor de predare care să permită trecerea reală de la centrarea pe conținuturi, la centrarea pe experiențe de învățare.

Pe parcursul claselor a V-VIII-a, se recomandă următoarele activități:

- participarea la slujbele Sfințelor Taine;
- exerciții de dialog pe o temă dată;
- exercițiu de povestire a unor texte biblice;
- dialog pe baza unui text religios;
- alcătuirea de rezumate ale textelor religioase;
- exemple de definire a termenilor istorici;
- completare de enunțuri lacunare, rebusuri;
- redactarea de scurte compuneri după un plan dat și cu utilizarea termenilor învățați
- exerciții de selectare a simbolurilor și a semnificației pildelor Mântuitorului din textele biblice;
- discutarea mesajelor pildelor și raportarea acestora la viața personală;
- prezentarea calendarului creștin ortodox;
- observarea și explicarea icoanelor sărbătorilor studiate;
- identificarea sărbătorilor după icoană;
- enumerarea sărbătorilor împărătești;
- vizitarea bisericilor sau a mănăstirilor pentru discuții despre sărbători;
- dialog pe baza modului de petrecere a sărbătorii de duminică;
- integrarea evenimentelor religioase creștine în istoria omenirii;
- utilizarea hărții pentru localizarea evenimentelor religioase;
- realizarea de tabele cronologice cu principalele evenimente din istoria Bisericii primare;
- vizionarea și comentarea de filme cu subiect religios;
- lecturarea și comentarea unor texte literare cu subiect religios;
- exerciții de analiză și comentare a schimbărilor aduse de creștinism în istorie;
- discutarea aspectelor morale pozitive/negative din situații reale sau imaginare;
- jocul de rol: dramatizarea unor pilde;
- discutarea în grup a unor norme de comportament religios-moral;
- lecturarea unor povestiri despre natură ca dar al lui Dumnezeu;
- descrierea și compararea tipurilor de atitudini religios-morale;
- studiul de caz (discutarea în grup în scopul soluționării de situații problemă);
- inițierea de acțiuni de întraajutorare;
- exerciții de dialog pe tema rolului rugăciunilor pentru semeni;
- discuții în grup în scopul soluționării unor situații speciale apărute în clasă;
- exerciții de dialog pe tema comportamentului acasă, în biserică, în școală, în societate
- utilizarea calculatorului și a altor mijloace audio-vizuale pentru ilustrarea unor teme, pentru căutarea de informații sau pentru documentarea pe o temă dată.

Utilizarea surselor biblice, teologice în predarea Religiei trebuie să se afle permanent în atenția profesorului. Din această perspectivă, strategiile didactice focalizate pe utilizarea surselor trebuie să ia în considerare elemente precum categoria formală de sursă, categoria cronologică, utilitatea sursei în atingerea scopurilor de predare.

Gândirea critică este considerată un factor-cheie în învățarea eficientă. Antrenarea acestui tip de gândire poate avea ca punct de plecare strategii bazate pe lectura activă, elaborarea raționamentelor,

formulare de întrebări, elaborare de texte diverse (fișe de lectură, comentarii, recenzii, referate, eseuri), folosirea de metode grafice.

Integrarea noilor tehnologii informatice în procesul de predare-învățare (inclusiv Internetul) devine esențială în condițiile multiplicării surselor de informare și de comunicare.

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățare. În perspectiva unui demers educațional centrat pe competențe, se recomandă utilizarea cu preponderență a evaluării continue, formative. Alături de formele și instrumentele clasice de evaluare, recomandăm utilizarea unor forme și instrumente complementare, cum sunt: proiectul, portofoliul, autoevaluarea, evaluarea în perechi, observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor. Procesul de evaluare va pune accent pe:

- corelarea directă a rezultatelor evaluate cu competențele specifice vizate de programa școlară;
- valorizarea rezultatelor învățării prin raportarea la progresul școlar al fiecărui elev,
- recunoașterea, la nivelul evaluării, a experiențelor de învățare și a competențelor dobândite în contexte non-formale sau informale;
- utilizarea unor metode variate de comunicare a rezultatelor școlare.